

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Дружеството майка „МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ - СИЛИСТРА” е акционерно дружество, учредено в РБългария, вписано в Търговския регистър под № 20090204141541/04.02.2009 г. Седалището и адреса на управление на Дружеството е гр.Силистра, ул. „Петър Мутафчиев” № 80.

Дъщерното дружество „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР - СИЛИСТРА” ЕООД гр. СИЛИСТРА е учредено в РБългария, вписано в Търговския регистър под №250/2001 340 . Седалището и адреса на управление на Дружеството е гр.Силистра, ул. „Петър Мутафчиев” № 80.

1.1.Собственост и управление

Основният капитал е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация.

През 2019 година съгласно решение на Общото събрание на акционерите капиталът на дружеството е увеличен с предоставените от държавата средства за капиталови разходи в размер на 497 920,00 лв. чрез записване на нови 49792 броя акции на държавата с номинална стойност 10 лв. Основният регистриран капитал към 31.12.2019 година е 7 166 060.00 лева, разпределен в 716 606 броя акции с номинална стойност 10 лева всяка една. След увеличението на капитала на дружеството, дялът на държавата, представлявана от министъра на здравеопазването става 75,18%, а на общините 24,82%.

Акционерното участие в МБАЛ СИЛИСТРА АД към 31.12.2019 г. е разпределено както следва:

Акционери	% от капитала	брой акции	Стойност
Министерство на здравеопазването	75,18	538744	5387440
Община Силистра	10,92	78277	782770
Община Дулово	5,34	38240	382400
Община Тутракан	3,28	23478	234780
Община Главиница	2,39	17110	171100
Община Ситово	1,18	8484	84840
Община Кайнарджа	1,00	7186	71860
Община Алфатар	,71	5087	50870
	100,00	716 606	7 166 060

Дружеството има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от трима членове:

Д-р Десислава Светлозарова Велковска - Панкова - председател на СД , дата на изтичане на мандата 24.03.2020 г.

Д-р Петя Николаева Чобанска – зам.председател на СД от 24.02.2011 г.

Д-р Даниела Димитрова Костадинова – изпълн.директор от 11.08.2006 г.

Дружеството майка се представлява от д-р Даниела Костадинова – Изпълнителен директор.

Дъщерното дружество „Медицински център-Силистра“ ЕООД се представлява и управлява от д-р Веселин Велинов Пенев.

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на МБАЛ – Силистра АД, гр. Силистра включва: диагностика и лечение на заболявания, когато лечебната цел не може да се постигне в условията на извънболнична помощ; родилна помощ; рехабилитация; диагностика и консултации, поискани от лекар или лекар по дентална медицина от други лечебни заведения; вземане и експертиза на органи /откриване, установяване на мозъчна смърт и поддържане на жизнените функции на потенциален донор с мозъчна смърт или налична сърдечна дейност/ и предоставянето им за трансплантация; вземане, съхраняване, снабдяване с кръв и кръвни съставки, трансфузионен надзор; диспансеризация; клинични изпитвания на лекарствени продукти и медицински изделия, съгласно действащото в страната законодателство; учебна и научна дейност.

Предметът на дейност на дъщерното дружество „Медицински център-Силистра“ ЕООД, гр. Силистра включва: специализирана медицинска извънболнична помощ, диагностика, лечение, рехабилитация и наблюдение на болни, профилактика, консултации и насочване на консултативна и болнична помощ, хоспитализация на пациенти и др.

За осъществяване на дейността си двете дружества притежават лицензии и разрешителни.

1.3. Структура на дружеството

Дружеството няма разкрити клонове и представителства.

Дружеството майка МБАЛ – Силистра АД притежава 100 % от капитала на дъщерното дружество „Медицински център“ ЕООД – гр. Силистра.

1.4 Финансови отчети

Настоящият годишен финансов отчет е консолидиран за дружеството. Той обхваща информация за текущия и предходния отчетен период – 2019 и 2018 г.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Консолидираният финансов отчет на дружеството за 2019 година е изготвен в съответствие с Националните счетоводни стандарти /НСС/. Сравнителната информация за предходния отчетен период е изградена на счетоводната база, визирана в приложимите счетоводни стандарти.

2.2. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Настоящият финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива или друга стойност, както това е посочено на съответните места.

Направено е изключение от историческата цена през 2003 година, когато значимите за дейността на дружеството медицинска апаратура и оборудване са били еднократно оценени по справедлива цена, когато са приети като отчетни справедливите стойности на недвижимите имоти на дружеството, определени от лицензиран оценител. Подобни отклонения от принципа на историческата цена са посочени при оповестяване на счетоводната политика на съответните места.

Приложението на НСС изисква от ръководството да приложи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. През отчетния период ръководството се е стремяло при осъществяване на сделки

и стопански събития да ги оценява по реалните /историческите/ им стойности и в незначителна степен да използва приблизителни оценки.

2.3. Промени в счетоводната политика и сравнителни данни

Счетоводната политика, изложена по-долу, е прилагана последователно за всички периоди, представени в настоящия финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие, на база текущо начисляване, при спазване приетата счетоводна политика, непроменена през целия отчетен период. Валидността на принципа на действащо предприятие зависи от активната финансова подкрепа на мажоритарния собственик на капитала.

Дружеството представя сравнителна информация в консолидирания финансов отчет за една предходна година. Всички данни за 2019 и за 2018 са представени в хил.лева, освен ако на съответното място не е посочено друго. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне по-добра съпоставимост спрямо представянето на данните в текущата година.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Отделните елементи на консолидирания финансов отчет на дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която дружеството извършва дейността си, наречена функционална валута. Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев, който е с фиксиран курс към еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Сделките в чуждестранна валута се отчитат в лева по централния валутен курс на БНБ, валиден за деня на операцията. Всички парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в лева по заключителния курс на БНБ в края на годината. Курсовите разлики, възникнали в резултат на преизчисленията, се отнасят в отчета за приходите и разходите. Непаричните активи и пасиви, изразени по историческа стойност в чуждестранна валута, се оценяват по централния валутен курс в деня на сделката.

През отчетния период дружеството не е осъществявало сделки в чуждестранна валута.

2.5. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване, независимо от паричните постъпления и плащания и до степеня, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на предоставените услуги, нетно от косвени данъци (данък върху добавената стойност) и предоставени отстъпки и работи.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на услугата към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите за услугата и разходите за приключването ѝ. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях.

Приходите от наеми се признават на линеен принцип за периода на наема. При продажбите на стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

Приход от дивиденди се признава, когато е установено правото да се получи плащането и се представят в отчета за приходите и разходите като финансови приходи.

Приходите на дружеството се признават съгласно НСС 18 тогава, когато резултатът от сделките може да се оцени надеждно, т.е. когато:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е дружеството да има икономически ползи, свързани със сделката;
- Етапа на завършеност на сделката към датата на баланса може надеждно да се оцени
- Разходите, направени по сделката могат надеждно да бъдат оценени.

Приходите за лихви се начисляват текущо на база на договорения лихвен процент и сумата на вземането или задължението, за което се отнасят. Те се признават директно в консолидирания отчет за приходите и разходите в момента на възникването им. Финансовите приходи се представят отделно в консолидирания отчет за приходите и разходите и се състоят от: приходи от лихви и положителни курсови разлики.

2.6. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно НСС.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за приходите и разходите и се състоят от: разходи от лихви, отрицателни курсови разлики. Банковите такси се третираят като текущ финансов разход.

2.7. Дълготрайни материални активи

При първоначалното придобиване дълготрайните материални активи се отчитат по себестойност (цена на придобиване), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние.

Дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /НСС 16– Дълготрайните материални активи / - препоръчителен подход.

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив и когато отчетната стойност на последващите разходи може да бъде достоверно определена. Всички други разходи за поддръжка и ремонт се отразяват в отчета за приходите и разходите в периода, в който са извършени.

Стойностният праг на същественост за предприятието, под който материалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването е 500 лв.

Дружеството прилага изискванията на препоръчителния подход при оценката на дълготрайните материални активи съгласно НСС 16 с изключение на земите и сградите, отчетните стойности на които са били завишени в резултат на еднократно извършена преоценка от лицензиран оценител и е формиран преоценъчен резерв.

В данъчния амортизационен план преоценените амортизируеми активи са включени по историческа цена. Дружеството няма нетекущи активи, наети по договори за финансов лизинг.

Амортизацията се начислява в отчета за приходите и разходите на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на ДМА. Амортизацията се отчита от момента, когато ДМА са готови и въведени в експлоатация. Допуска се амортизационното отчисление да бъде нула, когато няма дейност. Земята и разходите за придобиване на ДМА не се амортизират.

Амортизационната политика се спазва най-малко през един отчетен период. Дружеството преразглежда амортизационната си политика към началото на всеки отчетен период. През отчетния период няма промяна в амортизационната политика.

Определените срокове на полезен живот на ДМА се преразглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Дълготрайните материални активи се отписват от годишния финансов отчет, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продават. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на ДМА се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Частта от преоценъчния резерв, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към неразпределена печалба.

2.8. Нематериални активи

При първоначално придобиване нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички разходи по доставката и инсталирането им. Разходите за обучение на персонала за работа с програмните продукти, както и административните и други общи разходи не се включват в първоначалната оценка. Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Прилага се линеен метод на амортизация при определен полезен живот 5 – 7 години. Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за приходите и разходите. Стойностният праг на същественост за нематериалните активи при придобиването им е 500 лв.

2.9. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност) намалена с натрупаните загуби от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за приходите и разходите. В резултат на направените преценки на ръководството през 2019 г. не е установена необходимост за признаване на обезценка на инвестицията в дъщерното предприятие

През 2019 г. и предходните години не е разпределян дивидент от дъщерното дружество Медицински център Силистра ЕООД. Няма ограничения върху притежаваните от дружеството инвестиции, заложили като обезпечения по задължения или други причини.

Дружеството не притежава други инвестиции освен 100% в дъщерното предприятие Медицински център Силистра ЕООД, с което е направен настоящия консолидиран финансов отчет и е елиминирано това участие.

2.10. Материални запаси

Материалните запаси са текущи (краткотрайни) материални активи под формата на материали, медикаменти и медицински консумативи, придобити главно чрез покупка и предназначени за основната дейност.

Доставната стойност на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им. Разходите за закупуване на материалните запаси съставляват покупната цена, митните сборове и други данъци (различни от тези, които впоследствие предприятието може да си възстановява от данъчните органи), транспортните разходи и други, които могат директно да се отнесат към придобиването на завършените стоки, материалите и услугите. Търговските отстъпки, рабати и други подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Оценяването при отписването на материалните запаси е по метода „първа входяща – първа изходяща“ (FIFO). При продажба на материални запаси, балансовата им стойност се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Печалбите или загубите от продажби на материални запаси се определя чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на материалните запаси към датата на продажба.

2.11. Търговски и други вземания

Търговски и други подобни вземания са представени в баланса по номинална стойност, намалена със загубите от обезценки за несъбираеми суми. Приблизителна оценка за загуби от съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато

правните основания за това настъпят. Вземанията се отписват като несъбираеми, когато ръководството прецени, че не могат да бъдат направени повече разумни усилия за събирането им. През отчетния период не са правени обезценки, тъй като не е имало предпоставки за това.

2.12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти се състоят от парични наличности в каса, парични наличности в банкови сметки. Паричните средства в лева се оценяват по тяхната номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута при закупуване се оценяват по валутния курс на придобиване, а към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат в отчета за приходите и разходите като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

За целите на съставянето на отчета за паричните потоци, парите и паричните еквиваленти са представени като неблокирани пари в банки и в каса.

2.13. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. Задълженията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката. Задълженията в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ.

Като краткосрочни се класифицират задължения, които са без фиксиран падеж и тези с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет;

Като дългосрочни се класифицират задължения, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на съставяне на финансовия отчет.

Дружеството се стреми да спазва оптимално съотношение на пасивите към собствения капитал като източници на финансиране дейността на дружеството.

2.14. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда, на разпоредбите на действащото осигурително законодателство и поетите ангажименти по Колективния трудов договор.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми. Ръководството на дружеството ежегодно извършва необходимите изчисления и изготвя съответните справки, които се включват в ГФО.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Дължимите от дружеството вноски по планове с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в годишния отчет за приходите и разходите и като текущо задължение.

Съгласно Кодекса на труда и Колективния трудов договор, дружеството в качеството му на работодател в България, е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 brutни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифициран актюер, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им – в отчета за приходите и разходите като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия “разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството ползва сертифициран актюер, който издава доклад с изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котирувани в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда и Колективния трудов договор, дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

2.15. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на дружеството във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Във финансовия отчет същите се представят по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък.

2.16. Капитал и резерви

Основният капитал на дружеството е представен по неговата номинална стойност, съгласно съдебното решение за регистрацията му.

Като **общи резерви** в консолидирания баланс на дружеството се представят резервите, създадени в резултат на разпределението на печалбата съгласно изискванията на Търговския закон.

Съгласно изискванията на Търговския закон, дружеството е длъжно да формира фонд „Резервен“, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета част от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата по фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Преоценъчен резерв е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на дълготрайни материални активи и техните справедливи стойности към датата на преоценка.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв се отразява директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля в неразпределената печалба периодично през срока на използване на актива. Частта от резерва, която се прехвърля в неразпределената печалба е разликата между начислената амортизация върху преоценената балансова стойност и амортизацията, която би се начислила върху историческата цена на актива.

Непокрити загуби от минали години са формирани от реализирани в предходни години загуби, които не са покрити от резерви на дружеството.

Текущата печалба / загуба за отчетния период включва печалба/(загубата) за отчетния период от оперативна дейност нетно от данъка, финансови приходи и разходи и извънредни приходи и разходи.

2.17. Финансови инструменти

2.17.1. Финансови активи и вземания

При първоначалното признаване на финансов актив, дружеството ги признава по историческа цена, включваща разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив. Финансовите активи се отписват от баланса на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществена част от рисковете и ползите от собствеността върху актива.

Вземанията се представят и отчитат по стойността на тяхното възникване, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Тази група финансови активи включва: търговски вземания и други вземания от контрагенти и трети лица. В края на отчетния период дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на и вземанията.

2.17.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. При първоначалното признаване на финансовите пасиви, дружеството ги признава по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив.

2.18. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2019 г. е 10 % (2018 г.: 10 %).

Текущите данъчни активи и пасиви са тези вземания или задължения от бюджета, които се отнасят за текущия и предходни периоди и които не са платени/възстановени към края на отчетния период. Разходът за данък представлява сумата от текущия данък от печалбата, измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци и преизчисленията, признати през текущия период на текущи данъци от печалбата за предходни периоди.

Текущият данък от печалбата се представя в отчета за приходите и разходите като разход за данъци за периода, с който се намалява печалбата преди данъчно облагане или се увеличава загубата преди данъчно облагане.

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

2.19. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата и трети лица

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата и от трети лица се признават първоначално като доход, когато е налице разумна сигурност, че те ще бъдат получени от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията свързани с безвъзмездни средства.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата и от трети лица за финансиране на текущата дейност, свързани с компенсиране на направени разходи, се признават в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признават в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива в размер на призната в разходите амортизация.

2.20. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели печалбата за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

2.21. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки.

Обезценка на дълготрайни материални активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че тази стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната преносна стойност, то последната се намалява до възстановимата стойност на активите. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходите и разходите, освен ако за даден актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, като тогава превишението се включва като разход в отчета за приходите и разходите. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничени единици, генериращи парични потоци.

Полезен живот на дълготрайни материални активи

Ръководството на дружеството определя очаквания полезен живот и разходи за амортизации, свързани с притежаваните ДМА. Тази приблизителна оценка се базира на преценка на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност. Сумата на всяка обезценка се отчита като други разходи за дейността през периода на обезценката.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а

останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за приходите и разходите на реда „Други разходи“.

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане се прави преценка каква част от него е обезпечена. Вземанията или частта от тях, за които са изминали 360 дни и ако ръководството прецени, че съществува несигурност за събирането им се обезценяват на 50 %. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Актьорски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране се използват изчисления на сертифицирани актьори, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор.

Провизии

Ръководството на дружеството в края на годината прави преценка за размера на провизиите за потенциални задължения въз основа на своя опит за сходни по характер условни задължения, като взема под внимание и наличната текуща информация за конкретните задължения.

Провизии за правни искове се признават когато дружеството има сегашно правно или конструктивно задължение като резултат от минали събития; по-вероятно е да възникнат (отколкото да не възникнат) изходящи парични потоци за погасяване на задължението и когато може надеждно да се определи сумата на самото задължение. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават. Когато има няколко подобни задължения, вероятността да възникнат изходящи парични потоци за тяхното погасяване се оценява като се взема предвид целия клас от задължения. Провизия се признава дори и в случаите, в които вероятността да възникне изходящ паричен поток за дадено задължение в класа е малка.

2.22. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят, или само се оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са нефинансови активи като дълготрайни материални активи.

Значимите за дейността на дружеството медицинска апаратура и оборудване, земи и сгради са били еднократно оценени по справедлива цена, когато са приети като отчетни справедливите стойности на недвижимите имоти на дружеството, определени от лицензиран оценител.

2.23. Политика по отношение на грешки и промени в счетоводната политика

Дружеството променя счетоводната си политика само когато това се изисква от конкретен стандарт или това води до представяне във финансовия отчет на по-надеждна и уместна информация за ефекта от операциите и сделките върху финансовото състояние, резултатите и паричните потоци /промяна на счетоводната политика/.

Коригирането на съществени грешки се извършва чрез преизчисляване с обратна сила, като се преизчислят сравнителните суми за представения предходен период, в който е възникнала грешката. В случай, че грешката е възникнала преди предходния период, се преизчислява началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период, така сякаш никога не е възниквала грешка.

При определяне нивото на същественост за третиране на една грешка дружеството изхожда от размера и характера на грешката.

2.24. Политика по отношение на събитията след края на отчетния период

Събитията, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовия отчет е утвърден за издаване биват коригиращи и некоригиращи.

Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществували към края на отчетния период. При наличие на коригиращи събития, дружеството коригира признатите суми или признава суми, които не са били признати.

Некоригиращи са тези събития, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период. Некоригиращите събития само се оповестяват, без да се коригират вече признати суми и без да се признават допълнително суми.

Когато се получи информация след края на отчетния период относно условия, които са съществували към датата на отчета, предприятието актуализира с новата информация оповестяванията, които се отнасят до тези условия.

2.25. Дивиденди

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на дружеството и като задължение към неговите собственици в периода, в който възникне правото му да ги получи.

2.26. Свързани лица

Свързано лице е предприятие или лице, което е свързано с предприятието, изготвящо финансовите отчети, наричано отчиташо се предприятие.

Свързани лица са, когато предприятието и отчиташото се предприятие са членове на една и съща група (което означава, че всяко предприятие майка, дъщерно предприятие и друго дъщерно предприятие е свързано с останалите). Сделките между свързани лица, в т.ч. прехвърляне на активи и/или на пасиви между тях, се осъществяват при условията на сделки между несвързани лица.

2.27. Консолидиран отчет за паричния поток

Приетата политика за отчитане и представяне на паричните потоци е по прекия метод. Паричните потоци се класифицират като парични потоци от: Оперативна дейност, Инвестиционна дейност и Финансова дейност.

2.28. Консолидиран отчет за промените в собствения капитал

Приета е счетоводна политика да се изготвя консолидиран отчет за промените в собствения капитал чрез включването в отчета на следните елементи: печалба/загуба за периода; салдото на неразпределената печалба, както и движенията за периода; всички статии, които в резултат на действащите счетоводни стандарти се признават директно в собствения капитал; кумулативен ефект от промените в счетоводната политика и корекциите на грешки; прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците; настъпилите промени в резултат на всички изменения по всички елементи на собствения капитал.

2.29. Ефектите от затрудненията през последните няколко години и предприетите мерки от дружеството за намаляване на влиянието им

През последните години дружеството работи в трудна икономическа обстановка, поради това, че:

- извършваната медицинска дейност от дружеството е лимитирана, несъобразена с реално необходимата такава през определен период от време, в резултат на което се влошават показателите за ликвидност.
- Неактуалните цени на клиничните пътеки, които не корелират с ежегодното повишаване на минималната работна заплата, цените на външните услуги, вода, ел. енергия, както и все нарастващите изисквания на медицинските стандарти за специалисти, апаратура и материална база.
- Неосигурените пациенти, чието лечение е изцяло за сметка на лечебното заведение.
- Поддържане на няколко губещи отделения – като отделение по УНГ, ОТХ, Съдебна медицина, които са в тежест на ЛЗ, но сме длъжни да ги издържаме, защото са единствени за цялата област.

- Постоянно увеличаване на разходите за ремонт и поддържане на материалната база, която е павилионен тип и е много стара.

Въпреки това, отчитайки общите тенденции на стопанската среда в страната ръководството внимателно текущо следи събитията, които имат връзка с дейността на дружеството, и предприема мерки за актуализиране и адаптиране към новите условия на политиката си по управление на финансовите и бизнес рискове, а именно:

- търсене на нови възможности за разширяване на дейността и максимално използване на съществуващото медицинско оборудване на дружеството;
- оптимизиране броя на персонала и повишаване на ефективността на труда;
- текущ контрол и оптимизиране на структурата на разходите;

Целта на ръководството е да се осигури разумно увеличаване обемите на дейността и показателите на дружеството.

2.30. Действащо предприятие

Консолидираният финансов отчет е изготвен на основата на презумпцията за действащо предприятие на база текущо начисляване, при спазване приетата счетоводна политика, непроменена през целия отчетен период. Ръководството на лечебното заведение прави оценка по отношение наличието на съществена несигурност, свързана със събития или условия, която може да породи значителни съмнения относно способността на дружеството да продължи като действащо предприятие след края на отчетния период.

През последните няколко години дружеството реализира загуби от дейността си, които остават непокрити и увеличават натрупаните непокрити загуби от минали години, които в края на отчетния период са 3837 х.лв. За отчетната 2019 година дружеството реализира нетна загуба за групата в размер на 327 х.лв. при финансов резултат за 2018 година загуба в размер на 344 х.лв.

Основни причини за реализираните загуби през последните няколко години са:

- Спешната помощ, осъществявана от лечебното заведение с години назад е недофинансирана, което влияе върху отрицателния финансов резултат. Тази дейност не може нито да се ограничи, нито да се спре и задължително трябва да бъде извършена.

- Цените на клиничните пътеки не корелират с постоянното увеличаване на всички разходи свързани с осъществяване на медицинската дейност.

- Намаляване броя на преминалите през лечебното заведение пациенти, което е вследствие на намаляване населението в областта.

- Извършваната медицинска дейност от дружеството е лимитирана, несъобразена с реално необходимата такава през определен период от време.

Текущите задължения са в размер на 2559 х.лв, от които 912 х.лв. просрочени. Предходната година текущите задължения са били 2802 х.лв. при 920 х.лв. просрочени. Общо текущите задължения са намалени с 243 х.лв, а просрочените такива са намалени с 8 х.лв. Превизионето на текущите пасиви над текущите активи в отчетния период е 309 х.лв. при 648 х.лв. за предходния период след елиминиране на наличните парични средства за инвестиции в ДМА.

От м. декември 2015 година до края на 2019 година дружеството е извършило медицинска дейност над определените месечни бюджети от НЗОК в размер на 279 х.лв, която към момента все още не е заплатена. Това е едно от обстоятелствата, довело до увеличаване на общите задължения, както и просрочените такива.

Подобни ситуации затрудняват нормалната дейност на дружеството и това показва наличие на съществена несигурност, която може да доведе до съмнения относно нарушаване на базисния счетоводен принцип дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, въз основа на който следва да се изготвят и представят годишните финансови отчети.

Във връзка със затрудненото финансово състояние Дружеството получава подкрепа от мажоритарния собственик на капитала – държавата в лицето на МЗ чрез ежегодно предоставяне на средства за капиталови разходи и за финансиране текущата дейност. С усвоената част от

предоставените средства за капиталови разходи съгласно Закона за бюджета се увеличава регистрирания капитал на дружеството чрез записване акции на държавата.

Като значимо лечебно заведение и единствената болница в града, изключително важна за областта, дружеството ще продължава дейността си в следващите 12 месеца и в обозримо бъдеще, като няма нито необходимост, нито намерение да бъде ликвидирано, да преустанови дейност или да търси защита от кредиторите по силата на законодателството или нормативните разпоредби.

Към датата на изготвяне и утвърждаване на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. Във връзка с установените събития и условия, които пораждаат съществена несигурност, относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, ръководството счита, че дружеството със свои финансови ресурси и помощта на държавата може да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще.

Към датата на одобрение на консолидирания финансов отчет няма предприети действия и решение на ръководството за преобразуване или ликвидация на дружеството.

Ръководството няма планове или намерение да закрива дружеството в следващия едногодишен период. Очакванията на ръководството по отношение на бъдещото съществуване на дружеството са, че то ще продължи да работи като действащо предприятие в следващия едногодишен период. Поради това, активите и пасивите на дружеството са отразени в консолидирания финансов отчет при прилагане на принципа на действащо предприятие и консолидирания финансов отчет е изготвен на основата на презумпцията за действащо предприятие.

2.31. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ РИСКОВЕ

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и лихвен риск на парични потоци. Ръководството на дружеството следи възможните рискове и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на дружеството.

Дружеството не е изложено на значим **валутен риск**, тъй като неговите сделки се извършват основно в лева и незначително в евро. Дружеството не поддържа парични наличности в евро и освен това валутния курс на лева е фиксиран към еврото.

Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск.

Лихвен риск. За текущата си дейност дружеството не ползва банкови кредити, поради което същото не е изложено на лихвен риск.

Ценови риск. Дейността на дружеството е изложена на финансови рискове, свързани главно с неосигуряване необходимите средства от РЗОК, обезпечаващи действителната заработка на лечебното заведение; необходимостта от актуализиране цените на клиничните пътеки, съобразени с действително извършените разходи за изпълнение на съответната клинична пътека.

Дейността е изложена и на финансови рискове, свързани главно с увеличение цените на материалите, енергията, медикаментите, консумативите и други, които са основни елементи за осъществяване на медицинската дейност.

Кредитният риск е рискът, че едната страна на финансовия инструмент ще причини финансова загуба на другата, в случай че не изпълни договореното задължение. Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства и вземания. Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в търговските банки със стабилна ликвидност, което ограничава риска, относно паричните средства и паричните еквиваленти. Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролира текущо и стриктно, съгласно установената политика на дружеството.

Финансовите активи, които потенциално излагат дружеството на кредитен риск, са предимно вземанията от продажби. Основно дружеството е изложено на кредитен риск, в случай, че някои от контрагентите му /основно РЗОК и МЗ/ не изплатят своите задължения в предвидените в договора срокове.

Ликвидният риск е рискът, че дружеството би могло да има затруднения при изпълнение на своите задължения, когато те станат изискуеми.

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние до посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. С цел управление на този риск, ръководството на дружеството провежда политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, материални запаси и добра способност за финансиране на стопанската си дейност.

Ръководството на дружеството трудно поддържа оптимално количество свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност за покриване на текущите задължения. Това се постига посредством системата на финансово планиране, като паричните постъпления и плащания се координират от гледна точка на срочност и размери.

Вътрешен източник на ликвидни средства за дружеството е основната му стопанска дейност, генерираща оперативните потоци. Дружеството не ползва външни източници на финансиране с изключение на просрочените задължения към доставчиците. Част от наличните парични средства в размер на 1947 х.лв., формирани паричните потоци са целеви за закупуване на ДМА и строителство и не могат да се ползват за оперативната дейност.

Дружеството осъществява дейността си в трудна икономическа обстановка. Въпреки това ръководството очаква, че съществуващите капиталови ресурси и източници на финансиране ще бъдат достатъчни за развитието на дейността му. От страна на ръководството финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, цената на привлечените средства и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

3. Оценка елементите на Консолидирания счетоводен баланс

3.1. Дълготрайни материални активи

Към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г. нетекущите материални активи на дружеството по балансова стойност са съответно 8050 хил.лв. и 7404 х.лв. и по видове са разшифровани и оповестени в Справката към консолидирания баланс /Приложение 1/.

Увеличение има от направените инвестиции и намаление от начислената амортизация на дълготрайните материални активи.

В текущата и предходните години от мажоритарния собственик Министерство на здравеопазването са получени 2679 х.лв. за изграждане на структура по кардиология, в т.ч. инвазивна кардиология, както и за необходимата за това апаратура и други спешни ремонти.

През 2019 година със 180 х.лв. от получените средства от МЗ е закупена медицинска апаратура и са извършени спешни ремонти в Отделението по съдебна медицина и Психиатрично отделение. От Община Силистра са получени 9 х.лв. за подпомагане ремонта на покрива на Психиатрично отделение.

В следващата 2020 година с посочените суми ще се увеличи основния капитал на дружеството, със 180 х.лв. акции на държавата и 9 х.лв. акции на Община Силистра.

След проведени задължителни процедури към 31.12.2019 г. обектът структура по кардиология е изграден и е на етап издаване на Акт образец 15 и въвеждане в действие на закупения ангеограф. След пълното усвояване на средствата и отчитането им пред МЗ, съгласно условията на договора с решение на ОС на акционерите през 2021 година ще се увеличи основния капитал на дружеството с 2500 х.лв.

Извършен е преглед на всички значими ДМА към 31 декември 2019 година с цел проверка за наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че балансовата стойност на активите не надвишава възстановимата. През текущия и предходния отчетен период не са извършени промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите. През 2019 г. и 2018 г. няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация.

Няма ограничения върху правото на собственост на дълготрайни активи, тъй като дружеството не ползва банкови кредити за дейността си и няма закупени нетекущи активи по договори за финансов лизинг.

Балансовата стойност на временно неизползваните ДМА през отчетния период е 329 х.лв. Брутната отчетна стойност на всички напълно амортизирани активи, които все още са в употреба е 11104 х.лв. В края на отчетния период преоценъчният резерв на земите е 1286 х.лв и на сградите 1832 х.лв., или общо 3118 лв.

3.2. Нетекущи нематериални активи

Нетекущите нематериални активи се състоят от разходи за лицензи, патенти и други подобни права и активи, свързани със софтуерни продукти. В края на отчетния период са 20 х.лв. при 26 х.лв. за предходната година.

3.3. Нетекущи активи в процес на създаване

Към 31 декември 2019 г. разходите за придобиване на ДМА представляват разходи за изграждане и подобрене на сгради и за закупуване на медицинска апаратура /основно структура по кардиология, в т.ч. инвазивна кардиология, както необходимата за това медицинска апаратура/. В началото на годината тези разходи са 54 х.лв. През отчетния период са направени разходи за в размер на 1001 х.лв., въведени са в действие 79 х.лв и остават разходи за придобиване на ДМА 976 х.лв.

3.4. Отсрочени данъчни активи

Отсрочените данъчни активи и пасиви се начисляват само в годишния финансов отчет на дружеството, затова през отчетния период няма начислени данъчни активи и пасиви по отсрочени данъци. Данъчният ефект от временните разлики е отразен в консолидирания баланс, съгласно приетата счетоводна политика, отсрочените данъчни активи се признават само ако има вероятност за тяхното възстановяване при наличието на облагаема печалба. Отсрочените данъчни активи са 243 х.лв., а отсрочените данъчни пасиви - 129 х.лв. от преоценъчен резерв, посочени нетно в актива на баланса в размер на 114 х.лв.

3.5. Материални запаси

В края на отчетния период, материалните запаси на дружеството са оценени по тяхната отчетна стойност, която не е по-висока от нетната им реализируема стойност. Върху налични материални запаси на дружеството няма учредени залози като обезпечение по задължения или други причини. По видове материалните запаси са разшифровани и оповестени в Справката към консолидирания баланс / Приложение I /.

Не са констатираны обстоятелства, които са довели до намаление на отчетната стойност на материалните запаси до нетната реализируема, поради което не са признавани разходи за обезценка.

3.6. Търговски вземания и предоставени аванси

Текущите търговски и други вземания по видове са разшифровани и оповестени в Справката към консолидирания баланс / Приложение I /.

Вземанията в лева са представени в баланса с номинална стойност. Всички вземания са текущи, затова не са правени обезценки. Ръководството счита, че стойността, по която търговските и другите вземания са представени в баланса, съответства на тяхната справедлива стойност към 31.12.2019 г. Към края на текущия и предходния отчетен период върху вземанията на дружеството няма учредени залози като обезпечение по задължения или други причини. Не се наблюдава голяма

концентрация на кредитен риск при търговските вземания, тъй като те са платени още през м. януари следващата година.

Заведени съдебни дела от и срещу дружеството

През 2017 година МБАЛ Силистра АД е завело дело срещу НЗОК за извършена и отчетена надлимитна дейност за м. март 2016 година за 39 х.лв. Делото е обжалвано пред ВКС от МБАЛ Силистра АД. Делото е спряно и според доклада на юриста се очаква становище на ВАС с възможност за възобновяването му в следващия отчетен период.

Общо заведени са 7 дела за надлимитна дейност срещу НЗОК са на стойност 259 х.лв.

От отчета на юриста за 2019 година е видно, че МБАЛ Силистра АД е завело 9 дела срещу НЗОК за наложени санкции и финансови неустойки, установени при проверка на отчетената медицинска дейност в незначителни размери, от които 4 са приключени и 5 с неприключено съдебно производство.

През отчетния период воденото гражданско дело през 2017 година срещу МБАЛ Силистра АД е приключило в полза на ищеца и дружеството е осъдено да заплати 41 х.лв., които са начислени в разходи през отчетния период и са изплатени на лицето.

Условните активи са вложени в употреба материални запаси на стойност 2480 х.лв.

Към 31.12.2019 година чуждите ДМА на лечебното заведение, осчетоводени задбалансово по сметка 980 Чужди ДМА са в размер на 195 х.лв. От тях 190 х.лв. са медицинска апаратура за нуждите на Неонатологично отделение и АГО по предварително дефиниран проект 4 /ПДП4/ „Подобрено качество на пренаталната диагностика и неонаталните грижи“, а през отчетния период е получена медицинска апаратура на стойност 5 х.лв. за Микробиологична лаборатория.

3.7. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват неблокираните касови наличности и салдата по банковите сметки. Паричните средства в лева са оценени по номинална стойност, а паричните средства в чуждестранна валута дружеството няма. За целите на съставянето на отчета за паричните потоци парите и паричните еквиваленти са представени като неблокирани пари в банки и в каса. Наличностите са посочени в Справката към консолидирания баланс / Приложение 1 /.

3.8. Собствен капитал

В края на отчетния период собственият капитал е в размер на 6346 х.лв. Основният регистриран капитал е 7166 х.лв, законовите резерви са 223 х.лв, резерв от последващи оценки 3118 х.лв. В края на отчетния период непокрытата загуба от минали години е 3832 х.лв. Текущият финансов резултат е балансова загуба в размер на 329 х.лв. при загуба за предходната година 337 х.лв. Към 31 декември 2019 г. основният капитал на дружеството е разпределен, както следва:

	31.12.2019 г. /в хил. лв./	31.12.2018 г. /в хил. лв./
Държавата	5387	4889
Общини	1779	1779
Общо:	7166	6668

Съгласно българското търговско законодателство дружеството следва да създава законови резерви в размер на 10% от нетната печалба за разпределение, докато тези резерви не достигнат поне 10% от стойността на основния капитал. Поради това, че дружеството през последните години е с отрицателен финансов резултат дружеството не може да изпълни горното задължително условие на закона. Дружеството може да използва законовите и допълнителните резерви за покриване на загуби, за разпределение на дивиденди между акционерите, както и за други допустими от Търговския закон

цели по предложение на ръководството и само след вземане на решение на Общото събрание на акционерите.

3.9. Провизии и сходни задължения

Задължения за дефинирани доходи при пенсиониране	453	513
Задължения за компенсируеми отпуски	88	103
Задължения за осигуровки за отпуски	16	20
Отсрочени данъчни пасиви	0	0
Общо :	<u>557</u>	<u>636</u>

Движението в сегашната стойност на задължението по планове за дефинирани доходи, е както следва:

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Начално салдо на задължение по планове за дефинирани доходи	<u>496</u>	<u>549</u>
Разходи за текущ трудов стаж	22	25
Разходи за минал трудов стаж		
Разходи за лихви	10	9
(Печалби)/загуби от последваща оценка:		
Актюерски печалби и загуби от промени във фин.предположения	4	(1)
Актюерски печалби и загуби от корекции, дължащи се на опита		
Изплатени доходи (плащания на лица по плана)	(79)	(86)
Крайно салдо на задължение по планове за дефинирани доходи	<u>453</u>	<u>496</u>

Значимите актюерски предположения за определянето на задължението по планове за дефинирани доходи са: дисконтов процент, очаквано повишение на заплатите и смъртност (текучество).

3.10. Търговски и други задължения

Текущите и нетекущите търговските и други задължения, задължения към свързани лица, задълженията към персонала и данъчните задължения по видове са разшифровани и оповестени в Справката към консолидирания баланс / Приложение 1 /.

Търговските и други сходни задължения в лева са оценени по стойността на възникването им, а тези в чуждестранна валута – по заключителния курс на БНБ към 31.12.2019 г. Текущи са тези от тях, които са дължими до 12 месеца след края на отчетния период. Към 31.12.2019 г. задълженията към доставчиците са 1581 х.лв., от които просрочени са 912 хлв.

Дружеството има получени средства през текущата и предходни периоди от Министерство на здравеопазването за инвестиции в размер на 1680 х.лв., с които ще се увеличи основния капитал на МЗ след приключване на строителството и усвояване на средствата. През отчетния период са получени допълнително 400 х.лв. по Постановление 315 на МС от 2018 г. за довършване строителството на сградата на инвазивна кардиология и 9 х.лв. от Община Силистра за ремонт на покрива на Психиатрично отделение.

Дружеството начислява разходи за неизползван платен отпуск на персонала и свързаните с тях социални осигуровки и ги отразява в консолидирания отчет за приходите и разходите. Основание за тяхното осчетоводяване и отразяване в ГФО е Справката за начислени неползвани отпуски за текущата година и ползваните отпуски от предходните години, изготвена и подписана от ръководството на дружеството. Остатъкът в края на периода е представен в консолидирания баланс

заедно с текущите задължения към персонала и осигурителните организации. Начисляването се извършва в края на отчетната година в консолидирания годишен финансов отчет на дружеството.

3.11. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци върху печалбата към края на отчетния период са свързани със следните обекти в консолидирания баланс:

Отчетен обект	Временна разлика	Данък	Временна разлика	Данък
	31.12.2019		31.12.2018	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
1. Неизплатени доходи на физически лица	(8)	(1)	(7)	(1)
2. Задължения за неползвани компенсир.отпуски	(104)	(11)	(123)	(12)
3. Обезценка на вземания				
4. Задължения към персонала при пенсиониране	(281)	(28)	(345)	(35)
5. Данъчна загуба	(2 032)	(203)	(1 672)	(167)
Общо активи по отсрочени данъци:	(2 425)	(243)	(2 147)	(215)
1. Разлика м/у счет. и данъчни балансови ст/сти				
2. Преоценъчен резерв	1 287	129	1 287	129
Общо пасиви по отсрочени данъци:	1 287	129	1 287	129
Отсрочени данъци - нето		(114)		(86)

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

Към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г. няма намаляеми временни разлики, неизползвани данъчни загуби или кредити, за които не е признат актив по отсрочен данък. През текущата и предходната година няма извършена корекция в отсрочените данъци в резултат на промяна в данъчното законодателство.

4. ОЦЕНКА НА ЕЛЕМЕНТИТЕ В ОТЧЕТА ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ

4.1. ПРИХОДИ ОТ МЕДИЦИНСКА ДЕЙНОСТ И ДРУГИ ДОХОДИ

Приходите от продажби и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях.

Основните приходи на дружеството включват приходи от медицинска дейност от РЗОК, други приходи от медицинска дейност, приходи от наеми, приходи от финансираня. Същите са оповестени в Пояснителни бележки към консолидирания отчет за приходите и разходите /Приложение 2/.

4.1.1. Приходи от продажби

	2019 г. /в хил. лв./	2018 г. /в хил. лв./
Приходи по клинични пътеки от РЗОК	10772	10298
Други приходи от медицински услуги	788	840
Приходи от наеми	24	23
Общо нетни приходи от продажби	11584	11161

Приходи от продажба на активи
 Други приходи

6
90

2
132

Общо други приходи

96

134

4.1.2. Приходи от финансиране

Приходите от финансиране за текуща дейност са получени от МЗ за финансиране на спешната помощ, психиатрична дейност, дейност по туберкулоза и ТЕЛК. Приходите от финансиране на нетекущи активи през отчетния период няма. Получените дарения от трети лица са от физически и юридически лица.

Приходите от финансиране за текущата дейност и от трети лица са, както следва:

	2019 г. /в хил. лв./	2018 г. /в хил. лв./
Приходи от финансиране за текуща дейност	1345	958
В т.ч. от правителството	1345	958
Приходи от финансиране за нетекущи активи	0	0
Приходи от дарения от трети лица	84	82
Общо	1429	1040

4.2. РАЗХОДИ ЗА ОПЕРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно НСС.

Разходите за медикаменти, медицински консумативи и други материали, разходите за външни услуги, възнаграждения на персонала, осигуровки, амортизация и други разходи са описани по видове в Пояснителни бележки към консолидирания отчет за приходите и разходите на Приложение 2/.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за приходите и разходите и се състоят от разходи от лихви по банкови сметки, разходи за банкови такси, отрицателни курсови разлики. Банковите такси се третират като текущ финансов разход. Приходите от лихви се начисляват в отчета за приходите и разходите в момента на възникването им. Финансовите приходи и разходи се представят разгънато в отчета. Същите са минимални и са оповестени в консолидирания отчет за приходите и разходите.

Разходи за амортизация на дълготрайните активи

Амортизацията на нетекущите материални и нематериални активи се начислява в отчета за приходите и разходите, като последователно се прилага линейния метод, на база очаквания срок на полезен живот на активите. Дружеството е определило нулева остатъчна стойност на активите в употреба. Амортизацията се отчита от момента, когато ДМА са готови и въведени в експлоатация.

Земята и активите в процес на изграждане не се амортизират. Консервираните активи, които не се ползват за дейността и не се начислява амортизация по балансова стойност са 329 х.лв.

В амортизационния план се водят и напълно амортизирани активи до момента на прекратяване на тяхната употреба. Предполагаемият полезен живот в години на използване по групи активи е определен от ръководството на дружеството, както следва:

Групи ДМА	2019 г.	2018 г.
Сгради	25 г.	25 г.
Енерг. машини и съоръжения	25 г.	25 г.
Машини и оборудване	5 г.	5 г.
Медицинска апаратура	10 г.	10 г.
Автомобили	7 г.	7 г.
Стопански инвентар и офис обзавеждане	7 г.	7 г.
Компютърна техника	10 г.	10 г.
Други	7 г.	7 г.

Преносната стойност на нетекущите активи се преглежда за евентуална обезценка при промяна в условията на тяхната експлоатация, което би довело до нейната невъзстановимост. При наличие на такива условия се правят съответни корекции към края на всеки отчетен период и стойността им се намалява до тяхната възстановима стойност. Стойността на обезценката се включва в отчета за приходите и разходите. Също така се преразглежда и надеждността на прилагания метод на амортизация.

4.2.1. Приходи / разходи за данъци върху печалбата

Приходи/разходи за корпоративен данък се начисляват в края на годината при изготвяне на годишния финансов отчет. Във финансовия отчет са начислени данъчни временни разлики. Начислени разходи за корпоративен данък няма, тъй като даначният финансов резултат е загуба 361 х.лв

4.2.2 РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ

Консолидиран отчет за приходите и разходите	2019 г.	2018 г.
Счетоводна печалба/загуба за годината по данъчна декларация	(355)	(371)
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината - 10%		
Отсрочени данъци върху печалбата от:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(28)	(27)
Общо разходи за данъци, отчетени в ОПР	(28)	(27)
Общо балансова печалба/загуба	(327)	(344)
Равнение на разходите за данъци, определени спрямо счетоводния резултат	2019 г.	2018 г.
Печалба / загуба преди данъчно облагане	(355)	(371)
От непризнати суми по данъчни декларации свързани с:		
увеличения	5	23
намаления		
Възникване на временни разлики	692	696
Обратно проявление на временни разлики	(703)	(639)
Общо данъчна загуба	(361)	(291)

Изменение в отсрочените данъчни активи и пасиви

Финансовият резултат на дружеството преди данъчно облагане за 2019 г. и 2018 г. е от обичайна дейност и от финансова дейност. През текущия и предходния отчетен период дружеството не е отчело извънредни приходи и разходи.

Годишните възнаграждения на членовете на Съвета на директорите за 2019 година и предходната година са, както следва:

	2019 г.	2018 г.
Д-р Десислава Светлозарова Велковска – председател на СД	0	0
Д-р Петя Николаева Чобанска – член	26392	21015
Д-р Даниела Димитрова Костадинова – изп.директор	52786	46512
Милена Георгиева Гюрова – Гунчева	0	7735
	79178	75262

4.2.3 Средносписъчният брой на персонала на дружеството-майка е както следва:

Категории персонал	2019	2018
Съвет на директорите	3	3
Средносписъчен брой на персонала, в т.ч.:	565	550
- ръководители	50	52
- специалисти	272	275
- техници и приложни специалисти	33	31
- помощен административен персонал	29	26
- персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	142	139
- квалифицирани работници	9	4
- машинни оператори и монтажници	8	8
- професии, неизискващи специална квалификация	22	15
Други преизчислени към пълна заетост	10	9

Списъчния брой на персонала на дъщерното дружество в края на периода е 2, в т.ч. ръководител- 1 човек, специалисти и техници – 1 човек. В дружеството работят по втори трудов договор и по граждански договор – 22 човека специалисти по хуманно здравеопазване.

5. Дивиденди

В резултат на формираните отрицателни финансови резултати от предходната година няма решение за изплащане на дивиденди. Загубата от предходната година е отнесена в непокрити загуби от минали години.

6. Основен доход на акция

За текущата година не е изчислен основен доход на акция, защото реализирания финансов резултат за текущия период е загуба в размер на 327 хил. лв.

7. Оповестяване на свързани лица и сделки между тях

„МБАЛ СИЛИСТРА“ АД притежава значително влияние в „Медицински център Силистра“ ЕООД, което е дъщерно дружество със 100% участие в капитала.

Министерство на здравеопазването е свързано лице като притежател на 75,18 % от капитала на МБАЛ Силистра АД.

През текущия и предходния отчетен период дружеството е осъществявало сделки с дъщерното предприятие по отдаване на нетекущи активи под наем. През годината извършените сделки с дъщерното предприятие са по пазарни цени. Изготвен е консолидиран финансов отчет на двете дружества. По извършените през годината сделки няма необичайни условия и отклонения от пазарните цени и няма задължения.

8. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Освен оповестените по-горе, през текущия период не са извършвани други промени в приблизителните счетоводни стойности, които оказват значителен ефект през текущия период или се очаква да окажат значителен ефект през бъдещи периоди.

9. Събития след отчетната дата

Няма възникнали събития след отчетната дата, които да доведат до промяна или рекласификация на балансови пера.

Необходимо е обаче да оповестим следното: Ситуацията, свързана с разпространението на пандемията от коронавирус COVID-19 и обявеното в страната със Закон извънредно положение, представлява съществено некorigиращо събитие по Счетоводен стандарт 10.

В зависимост от обхвата и съществеността на потенциалния ефект от развитието на коронавируса е възможно да възникне несигурност в болничната, ресурсната, финансова и кадрова дейност на дружеството през следващия период.

Поради непредсказуемата динамика на COVID-19, на този етап практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния ефект на пандемията върху дейността на дружеството.

Затова ръководството счита, че освен оповестеното в т. 2.30 може да бъде засегната допълнително оценката на принципа - предположение за действащо предприятие в консолидирания годишния финансов отчет на дружеството към 31 декември 2019 година в обозримо бъдеще (12 месеца след датата на отчета).

Консолидираният финансов отчет на страници от 1 до 32 е одобрен за издаване от Съвета на директорите на „МБАЛ СИЛИСТРА“ АД.

Дата: 06.03.2020 г.

Ръководител:

Съставител:

/ В. Стефанова /